12 nov 2026 -03:00

Transitiebarometer: vooruitgang blijft te traag om klimaatneutraliteit in België te bereiken tegen 2050

De uitstoot van broeikasgassen daalt in België en verschillende indicatoren evolueren in de goede richting. Toch blijkt uit de Transitiebarometer 2026, die de dienst Klimaatverandering van de FOD Volksgezondheid vandaag publiceert, dat de vooruitgang nog ruim onvoldoende is. Aan het huidige tempo volgt België geen traject dat verenigbaar is met klimaatneutraliteit tegen 2050.

Vandaag verschijnt de derde editie van de Transitiebarometer. Aan de hand van meer dan 100 indicatoren beoordeelt het rapport of de huidige ontwikkelingen België op weg helpen naar klimaatneutraliteit tegen 2050. Het analyseert niet alleen de evolutie van de uitstoot van broeikasgassen, maar ook die van indicatoren die deze uitstoot rechtstreeks beïnvloeden, zoals de verkoop van elektrische voertuigen en warmtepompen en de uitrol van hernieuwbare energie.

Aanzienlijke vooruitgang in verschillende sectoren, maar de transitie verloopt nog te traag

In 2024 lag de Belgische uitstoot van broeikasgassen 32% lager dan in 1990. Dat is een positieve evolutie, maar ze volstaat niet. Fossiele brandstoffen waren nog steeds goed voor 69% van het finale energieverbruik, tegenover ongeveer 16% voor hernieuwbare energie. Een snellere elektrificatie en verdere uitrol van hernieuwbare energie, in combinatie met een lager energieverbruik, zijn daarom essentieel.

Bij de productie van elektriciteit en warmte daalt de uitstoot aan een tempo dat, als het kan worden aangehouden, het mogelijk zou maken om al vóór 2050 een niveau dicht bij klimaatneutraliteit te bereiken. Ook de productiecapaciteit voor hernieuwbare energie neemt toe. Deze dynamiek moet nu gepaard gaan met een veel sterkere elektrificatie van het finale energieverbruik.

In de industrie is de uitstoot sinds 1990 met 42% gedaald. Die daling is de afgelopen jaren versneld, vooral in de chemische industrie en de productie van minerale producten. Deze evolutie moeten we echter met de nodige voorzichtigheid interpreteren. Ze weerspiegelt onder meer structurele verbeteringen, maar kan ook gedeeltelijk het gevolg zijn van een daling of verplaatsing van bepaalde productieactiviteiten.

Ook bij gebouwen is er vooruitgang. Dankzij de sterke daling sinds 2022 stemt de trend van de afgelopen tien jaar inmiddels overeen met bepaalde scenario’s voor klimaatneutraliteit. Andere indicatoren schetsen een genuanceerder beeld. In 2025 werden vijf keer minder warmtepompen verkocht dan ketels op fossiele brandstoffen. Ook bijkomende inspanningen op het vlak van renovatie zijn nodig om de daling van de uitstoot op lange termijn te bestendigen. Momenteel is er echter geen nationale indicator beschikbaar waarmee we de evolutie van renovaties nauwkeurig kunnen opvolgen.

In de landbouwsector daalt de uitstoot van veeteelt en bodembemesting. Ook de indicatoren voor de veestapel, vleesconsumptie en stikstofhoudende meststoffen vertonen een dalende trend. Maar de totale uitstoot van de landbouwsector is de afgelopen tien jaar nauwelijks gedaald, onder meer door de toename van de uitstoot door het verbruik van fossiele energie.

Evolutie in de transportsector blijft zorgwekkend

De trend is duidelijk minder gunstig in de transportsector. In 2024 lag de uitstoot van het binnenlandse vervoer nog steeds 19% hoger dan in 1990. Het wagenpark blijft groeien en er is geen structurele verschuiving naar het openbaar vervoer, het spoor of de binnenvaart zichtbaar. Bij het internationale vervoer is de situatie nog uitgesprokener: de uitstoot van de luchtvaart en de scheepvaart lag 67% hoger dan in 1990.

Natuurlijke koolstofopslag neemt af

Een ander zorgwekkend signaal is dat de natuurlijke koolstofopslag afneemt. In 2024 namen bossen, graslanden en andere categorieën van landgebruik netto slechts 0,6% van de Belgische territoriale uitstoot op. Dat komt neer op 80% minder netto-opname dan in 1990. Deze trend ombuigen is essentieel om onze doelstellingen voor 2030 te halen en de resterende uitstoot tegen 2050 te compenseren.

De klimaatvoetafdruk van België reikt verder dan onze grenzen

De Barometer benadrukt ook het belang van de uitstoot van onze consumptie. Wanneer we rekening houden met de uitstoot die in het buitenland ontstaat bij de productie van ingevoerde goederen en diensten, blijkt België een netto-importeur van broeikasgasuitstoot te zijn. De klimaattransitie vereist dus ook veranderingen in onze productie- en consumptiepatronen.

De transitie versnellen en verankeren om onze doelstellingen te bereiken

De Transitiebarometer 2026 maakt één ding duidelijk: de transitie is ingezet, maar moet versnellen. De geboekte vooruitgang moet worden bestendigd, terwijl een echte trendbreuk nodig is, in het bijzonder op het vlak van transport en landgebruik.

Meer informatie:

De gedetailleerde resultaten van de Belgische klimaattransitiebarometer zijn beschikbaar op de website van de Klimaatdienst.
Meer informatie over de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Perscontact:

Lucas Demuelenaere – 0473 630 710, Lucas.demuelenaere@health.fgov.be

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
http://www.health.belgium.be

Annelies Wynant
Woordvoerster (NL)
+32 2 524 97 38
+32 485 73 44 05
annelies.wynant@health.fgov.be

Justine Cerise
Woordvoerster (FR)
+32 (0)499 27 40 30
+32 (0)2 524 99 13
justine.cerise@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoerster (FR)
+32 (0)2 524 99 21
+32 (0)475 93 92 71
vinciane.charlier@health.fgov.be

© 2026 - news.belgium.be